

Svar på fråga 2025/26:208 av Åsa Eriksson (S)
Sjukskrivnas rätt att studera

Åsa Eriksson har frågat mig om det stämmer att den som är sjukskriven på deltid med sjukpenning kan riskera att helt bli av med sin sjukpenning och sjukpenninggrundande inkomst om hen studerar på en CSN-grundande utbildning på den förmåga hen har, och vad jag i så fall avser att göra åt det.

Den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) är inkomstunderlaget för beräkning av bland annat sjukpenning och är den årliga inkomst i pengar av eget arbete som den försäkrade kan antas komma att få tills vidare. Från denna huvudregel om inkomster av eget arbete finns undantag genom särskilda SGI-skyddsbestämmelser för situationer som har ansetts vara särskilt skyddsvärda. SGI är t.ex. skyddad när man bedriver studier och får studiestöd eller under vissa omständigheter på minst halvtid bedriver studier som berättigar till studiemedel. Bestämmelserna finns i 26 kap. socialförsäkringsbalken (SFB). Möjligheten att i vissa situationer skydda sin SGI under studier utan att få studiestöd infördes den

1 juli 2018. Den skyddade SGI:n är vilande i sin helhet tills studierna har avslutats eller avbrutits helt. Om den försäkrade arbetar och har inkomst under studietiden, ska sjukpenning i stället beräknas på den SGI och årsarbetstid som går att fastställa på den inkomst och arbetstid som den försäkrade har då.

Försäkringskassan har gjort ett rättsligt ställningstagande (2010:05) om hur arbetsförmågan bör bedömas för olika grupper, där t.ex. försäkrade som studerar utan studiestöd nämns.

Ett krav för rätt till studiemedel är studier på minst halvtid, i minst tre veckor. En studerande som fått sin sjukperiod godkänd av Försäkringskassan kan under vissa förutsättningar ha rätt till studiemedel även under sjukdom. För att få behålla studiemedlen krävs enligt huvudregeln att den studerande är helt oförmögen att studera. Om sjukperioden överstiger 30 dagar kan lånedelen skrivas av fr.o.m. den 31:a sjukdagen. Således beror det på omständigheterna i det enskilda fallet vad man har rätt till.

Sedan den 1 juli 2018 kan studerande, om särskilda skäl föreligger, vara deltidssjukskrivna med heltidsersättning inom studiemedelssystemet. Denna förändring är i linje med förslag som presenterats i betänkandet Mer trygghet och bättre försäkring (SOU 2015:21).

Utredningen om tryggare och effektivare studier konstaterar i sitt betänkande Ökad trygghet för studerande som blir sjuka (SOU 2018:9) att en grundläggande princip för rätten till sjukpenning är att sjukförsäkringen ska ge ekonomiskt skydd när en person tvingas avstå från förvärvsarbete. Betänkandet bereds i Regeringskansliet, liksom betänkandet Ett

trygghetssystem för alla (SOU 2023:30) med förslag om ett nytt regelverk för SGI.

Stockholm den 26 november 2025

Anna Tenje